

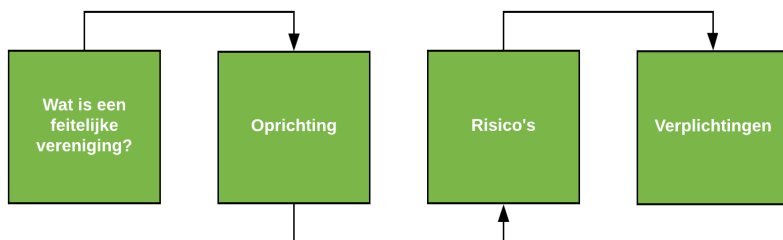
1. Een feitelijke vereniging

Een feitelijke vereniging is de meest eenvoudige vorm van een vereniging.

Er zijn niet veel verplichtingen aan verbonden en ze is makkelijk op te richten.

De feitelijke vereniging heeft als nadeel dat ze geen rechtspersoonlijkheid heeft en zo weinig bescherming biedt voor de leden en bestuursleden.

Hieronder gaan we na wat een feitelijke vereniging nu juist is, hoe ze wordt opgericht, wat de risico's en de verplichtingen zijn.

Wat is een feitelijke vereniging nu juist?

Definitie

Een feitelijke vereniging is een overeenkomst tussen twee of meer personen om een bepaald belangeloos doel na te streven.

Stijn en Dirk beslissen een carnavalsgroep op te richten. Geïnteresseerden kunnen aansluiten. Stijn kan een tweedehandswagen op de kop tikken, Dirk is bezig met het ontwerpen van kostuums. Er staat niets op papier. Er werd ook geen VZW opgericht. De carnavalsgroep is een feitelijke vereniging.

Beperkingen

Een feitelijke vereniging mag geen (rechtstreekse of onrechtstreekse) winstuitkeringen doen, behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel.

De winsten van een BBQ, georganiseerd door de carnavalsgroep van Stijn en Dirk mogen niet uitgekeerd worden aan de leden. Ze mogen wel geïnvesteerd worden in het doel van de feitelijke vereniging, bv. om stof aan te kopen voor de kostuums.

Kenmerken

Vooreerst heeft een feitelijke vereniging geen rechtspersoonlijkheid. Dit betekent eigenlijk dat deze vereniging “feitelijk” *wel* bestaat, maar voor het recht als het ware *niet* bestaat.

- Een lid of bestuurder in een feitelijke vereniging kan hoogstens contracten afsluiten, mensen tewerkstellen, een clublokaal huren of kopen, enz. met toestemming (volmacht) van de andere leden.
- Bovendien heeft een feitelijke vereniging geen eigen vermogen. De bezittingen van de feitelijke vereniging zullen eigendom zijn van de leden “samen” in onverdeeldheid.
- De feitelijke vereniging heeft geen eigen verantwoordelijkheid. Indien er iets mis zou lopen, komt men automatisch bij de leden en bestuurders zelf van de feitelijke vereniging terecht. Dit geeft toch heel wat risico's.

Carnavalsvereniging “De boem in”, feitelijke vereniging, besluit een groot evenement te organiseren. Na het evenement blijkt dat de organisatie grote verliezen heeft geleden omdat er veel meer kosten werden gemaakt dan voorzien en omdat de opkomst is tegengevallen. Geconfronteerd met de financiële put, laat de carnavalsvereniging noodgedwongen een aantal facturen van leveranciers open staan. Een van de leveranciers wordt het wachten beu en besluit de carnavalsvereniging te dagvaarden om de factuur betaald te krijgen. Aangezien de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is, en dus geen rechtspersoonlijkheid heeft, zullen de afzonderlijke leden van de vereniging gedagvaard worden. Ze kunnen persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor de schulden van de carnavalsvereniging.

In de tweede plaats moet men geen speciale dingen doen om een feitelijke vereniging op te richten. Zo moeten er geen statuten worden neergelegd op de griffie van de ondernemingsrechtbank.

Jef, Louis en Dirk besluiten op een avond aan de toog van hun stamcafé om een feitelijke vereniging op te richten met als doel “het carnaval in hun dorp nieuw leven in te blazen”. Ze schrijven dit op een bierkaartje. Vanaf dat moment is de feitelijke vereniging een feit.

Ten slotte zijn er in principe geen kosten verbonden aan het oprichten en in stand houden van een feitelijke vereniging.

Oprichting van een feitelijke vereniging

Aan de slag met een feitelijke vereniging?

Dan raden we aan een aantal stappen te doorlopen.

Risico van een feitelijke vereniging

Een feitelijke vereniging heeft wel degelijk risico voor de leden en bestuurders:

- Wanneer bepaalde contracten niet nageleefd kunnen worden door de feitelijke vereniging, kan men zich tot de leden en/of bestuurders persoonlijk wenden
- Wanneer er fouten gemaakt worden, waardoor er schade ontstaat, kan men zich tot de leden en/of bestuurders richten

Hét bekende voorbeeld van aansprakelijkheid in een feitelijke vereniging, is het verhaal van een carnavalsgroep (feitelijke vereniging) in Aalst van een aantal jaren geleden. De praalwagen vatte brand in een gehuurde loods. Uiteindelijk werden de leden samen veroordeeld tot betalen van de schade.

CARNAVALISTEN MOETEN SAMEN 1,5 MILJOEN EURO AFDOKKEN

- Na Aalst carnaval brandt praalwagen uit in gehuurde loods
- Carnavalsgroep moet opdraaien voor kosten, zegt rechter
- In feitelijke vereniging is elk lid aansprakelijk
- 39 carnavalisten moeten dus 50.000 euro ophoesten
- Uitspraak legt bom onder verenigingsleven

Dertig Aalsterse carnavalisten moeten elk 50.000 euro ophoesten. Hun praalwagen brandde in 2004 af en nu oordeelt de rechter dat niet de verzekering maar zijzelf moeten opdraaien voor de schade. Omdat hun carnavalsgroep een feitelijke vereniging is, zijn ze persoonlijk aansprakelijk. "Wie zal zich nog engageren in een comité of een club als je daarmee het risico loopt jezelf te ruïneren?"

'Maandlang werk in rook opgegaan'

De praalwagen van de Aalsterse carnavalisten brandde af in de nacht van 11 op 12 februari 2004. De schade aan de loods bedroeg 1,5 miljoen euro. De carnavalsgroep moest de schade betalen.

Met een draaije vooraf op de draai van de praalwagen, werd de loods in brand gestoken. De schade aan de loods bedroeg 1,5 miljoen euro.

RECHTER GAANDE Het kan toch niet dat mensen die al jaar een moed carnavalsvereniging met voor hun profijt - nu moeten opdraaien voor wat er gebeurd is? Maar uiteindelijk, naar de mening van de Brusselse rechtbank die het uitspraak heeft gegeven, is dat juist. De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

BINNENLAND 5

CARNAVALSGROEP UIT AALST MOET 1,5 MILJOEN OPHOESTEN NA BRAND

Rechter legt bom onder verenigingsleven

Dertig Aalsterse carnavalisten moeten elk 50.000 euro betalen. Hun praalwagen brandde in 2004 af en nu oordeelt de rechter dat niet de verzekering maar zijzelf moeten opdraaien voor de schade. Omdat hun carnavalsgroep een feitelijke vereniging is, zijn ze zelf aansprakelijk.

van de organisatie. 'Met deze uitspraak' een bom onder verenigingsleven in Aalst'.

CARNAVALSGROEP UIT AALST MOET 1,5 MILJOEN OPHOESTEN NA BRAND
Rechter legt bom onder verenigingsleven

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

HUBERT CLAASSENS
 Professor verzekeringrecht

VAN ONZE REDACTEUR

JESSE VAN REGENMORTEL

BRUSSEL - Het had maar een lood, 50.000 euro. Deze rechter zadelde dertig jonge mensen op met een schuld die ze nog jarenlang zullen meedragen.

Steven De Smet is woensdag en woensdag tegelijk machteloos. Hij is in 2004 een partij van de Aalsterse carnavalisten.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

De rechtbank oordeelt dat de carnavalsvereniging een feitelijke vereniging is en dat de leden daarom aansprakelijk zijn voor de schade. Dit betekent dat de leden samen de schade moeten betalen.

Verplichtingen feitelijke vereniging

Heeft een feitelijke vereniging ook verplichtingen? Onderstaand schema geeft een duidelijk overzicht!

Feitelijke vereniging	
Administratieve verplichtingen	<p>In principe zijn er geen wettelijk opgelegde administratieve verplichtingen voor een feitelijke vereniging.</p> <p>Toch raden wij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – regelmatig vergaderingen te houden en verslagen op te maken – (beperkte) statuten op te stellen – duidelijk af te spreken wie in naam en voor rekening van de vereniging zijn/haar handtekening mag plaatsen – een duidelijke structuur af te spreken (bv. ledenvergadering en bestuur) – bankrekening te openen en te beheren
Fiscale verplichtingen	<p>BTW</p> <ul style="list-style-type: none"> – ook een feitelijke vereniging kan btw-plichtig zijn, als ze op regelmatige en zelfstandige basis als economische activiteit goederen levert of diensten verstrekt die in het Btw-Wetboek worden omschreven <p>Successierechten</p> <ul style="list-style-type: none"> – indien een volmachtdrager van de rekening van de feitelijke vereniging overlijdt, moet zijn/haar aandeel opgenomen worden in de aangifte successierechten <p>Andere belastingen</p> <ul style="list-style-type: none"> – de inkomsten worden niet belast in de personenbelasting van de leden (administratieve tolerantie/vrijstelling)
Boekhouding	<p>Er is geen wettelijk opgelegd model, maar als goed bestuur van een feitelijke vereniging moet men een (eenvoudige) boekhouding voeren. Dat mag een gewone kasboekhouding zijn, zoals een in een vzw.</p>
Vrijwilligers	<ul style="list-style-type: none"> – men is verplicht de vrijwilligers te informeren – men moet zich aan de voorwaarden houden wanneer men een vrijwilligersvergoeding betaalt – in sommige gevallen is het voor een feitelijke vereniging verplicht om vrijwilligers te verzekeren. Het gaat om een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid (nl. de feitelijke verenigingen met personeel of een feitelijke vereniging die verbonden is met een organisatie met rechtspersoonlijkheid, zoals een koepel-VZW (bv. FEN)). Deze verzekering wordt door FEN gratis aan de leden aangeboden.
Andere	<ul style="list-style-type: none"> – Sabam – Billijke vergoeding – GDPR (verplichtingen rond privacy) – ...